

1. GENEL YAZIM KURALLARI

Çalışmada geçen çizelgeler, şekiller ve formüller bilgisayar ortamında oluşturulur. Bilgisayar ortamında oluşturulması mümkün olmayan şekiller teknik resim ilkelerine göre çizilir, yazı ve semboller şablonla yazılır. Bitirme çalışmasında yer alan tüm çizelge ve şekillere metin içerisinde atıf yapılır. Çizelgeler yeniden oluşturulur ve kesinlikle kopyala-yapıştır görüntüsü kullanılmaz. Şekil ve çizelgelerde kullanılan dil Türkçe' dir. Başka bir dilde açıklama yer almaz. 2.1. Kullanılacak Kâğıt ve Çoğaltma Sistemi Tezler DIN-A4 normuna uygun (210x297) birinci hamur beyaz kâğıtların (en az 80, en çok 90 g/m²) sadece bir yüzüne yazılır. Yazılar siyah renkte olmalıdır. Çoğaltma fotokopi ile yukarıda özellikleri belirtilen kâğıda yapılır. Çoğaltılan nüshalarda yazı ve şekiller net ve okunaklı olmalıdır. 2.2. Yazma Yöntemi Tez, bilgisayarla yazılmalıdır. Yazı karakteri olarak "Times New Roman" seçilmeli ve "12 punto" olmalıdır. Tez'de özellikle belirtilmesi gereken kısımlarda istenirse italik yazı şekli kullanılabilir. Bunun dışında diğer yazı türleri kabul edilmez. Bütün sembol ve özel işaretler bilgisayar veya şablonla yazılmalıdır. Silinti kazıntı vb. düzeltmeler özenle ve kopyalarda görülmeyecek şekilde yapılmalıdır. Koyu (bold) harfler başlıklarda ve metin içerisinde vurgulama yapılmak istendiğinde kullanılır. Virgülden ve noktadan sonra bir karakter boşluk bırakılır.

1.1.Sayfa Düzeni

Kâğıdın üst ve sol kenarlarında 3 cm, alt ve sağ kenarlarında ise 2,5 cm boşluk bırakılmalıdır. Sayfanın son satırının son kelimesi ikiye bölünmez. Alt bölüm başlıkları, alt kenar boşluk sınırından en az iki satır daha üste ya da sonraki sayfaya yazılmalıdır. Önsöz, İçindekiler, Özet, Genel Bilgiler, Yapılan Çalışmalar, Bulgular, Sonuçlar ve Değerlendirmeler gibi ana bölüm başlıkları yeni bir sayfadan başlamak üzere, üst kenardan 4 cm aşağıya yazıldıktan sonra 1.5 satır aralıklı bir satır boşluk bırakılarak metne geçilir. Dipnotlar var ise, sayfa sınırları içinde kalmalıdır. Dipnotlar metinden tek satır aralıklı üç satır boşluk bırakıldıktan sonra soldan sağa sayfanın ortasına kadar 4 çizilen sürekli bir çizgi ile ayrılmalıdır. Dipnotlara arap rakamları 1'den başlamak üzere numaralar verilir. Sayfanın alt kenarında bırakılması gereken 2,5 cm'lik boşluğa kesinlikle taşımamalıdır.

1.2.Satır Aralıkları ve Düzeni

Bütün metin 1,5 satır aralıklı yazılır (bir sayfada 33-37 satır). Çizelge ve Şekil başlıkları ile Dipnotlar, Kaynaklar ve Ekler tek satır aralıklı yazılmalıdır. İki kaynak arasında bir satır

boşluk bırakılmalıdır. Çizelge ve Şekil başlıkları ile çizelge ve Şekiller arasında bir satır boşluk bırakılmalıdır. Nokta ve virgül gibi noktalama işaretlerinden sonra bir harf boşluk bırakılır. Paragrafa 5 harf boşluk bırakılarak başlanır.

1.3.Bölüm Başlıkları

Üst kenardan 4 cm aşağıya paragraftan başlayarak büyük harflerle ve koyu (bold) karakterle ana başlık yazıldıktan sonra 1.5 satır aralıklı bir satır boşluk bırakılarak metne geçilir ya da alt başlık yazılır. Eki alt başlık arasında da 1.5 satır aralıklı bir satır boşluk bırakılır. Ana bölümler daima yeni bir sayfa ile başlamalıdır. Bu tür sayfalara sayfa numarası yazılmaz. Tüm alt başlıklar ve sınıflandırma numaraları koyu (bold) karakterde yazılmalıdır. Metin içerisindeki alt başlıklarda, üst metinle iki satır aralıklı yazımda bir satır boşluk, alt metinle 1.5 satır aralıklı yazımda bir satır boşluk bırakılmalıdır. Başlıklarda gereksiz kelimelere yer verilmemeli, çok uzun başlıklardan kaçınılmalıdır. Tüm ana ve alt başlıklara (GDRDŞ' den itibaren) bir sınıflandırma numarası verilmelidir. Başlık numaralandırma paragraftan başlar, numara yazılır ve bir nokta konulup bir harf boşluğu ara verildikten sonra başlık yazılır.

1.4. Sayfa Numaralama

Dış kapak dışında tezin bütün sayfaları numaralandırılır. Tezin Ön sayfaları Romen rakamları ile (I, II, III, IV...) sayfanın alt orta kısmında numaralanır. Numaralandırma iç kapaktan başlar ve boş bırakılan arka sayfalar da dâhil edilerek devam eder. Dç kapağa ve "Lisans Bitirme Projesi Onay Formu"na numara konmaz. Numaralama "Önsöz" sayfasının altına yazılan (V) sayısı ile başlar ve 1. Giriş bölümüne kadar devam eder. 5 Tezin, 1. GDRDŞ ile başlayan metin kısmı, sayfanın üst orta veya alt orta kısmında yer alacak şekilde Arap rakamları (1, 2, 3,) ile numaralanır. Sayfa numaraları parantez veya iki çizgi gibi işaretler arasında yazılmamalıdır. Ana başlıkların (GDRDŞ, SONUÇLAR vb) bulunduğu sayfalar numaralandırmada dikkate alınır ancak bu sayfalara sayfa numarası yazılmaz. Örneğin; "1. GDRDŞ" sayfasına numara konulmayacağı için, numaralandırma, "1. GDRDŞ" bölümünün ikinci sayfasının alt ortasına (veya üst ortasına) yazılan 2 ile başlar.

1.5. Şekiller

Grafik, diyagram, harita, fotoğraf, resim vb. görsel öğeler şekil olarak dikkate alınır ve kullanılır. Şekil ve grafikler beyaz kâğıda bilgisayar çizicisi ile çizilmelidir. Fotokopi vb. cihazlarla yapılacak çoğaltmalarda görünürlük sağlanması dikkate alınarak çizgi kalınlık ve renkleri özenle seçilmelidir. Yarım sayfa veya yarım sayfaya yakın yer tutacak şekillerde,

şekil ya sayfanın üstünde ya da altında bulunmalıdır. Şekille metin arasında üstten/ve alttan tek satır aralıklı iki satır boşluk bulunmalıdır. Yarım sayfadan büyük yer tutan şekiller ayrı bir sayfaya yerleştirilebilir. Aynı sayfada zorunlu olmadıkça üçten fazla şekil bulunmamalıdır. Şekil üzerinde x ve y eksenlerinin neyi gösterdikleri ve varsa birimleri yazılmalıdır. Şekilde verildiği gibi eksenler noksansız yazılmalı, şekil çizgileri net ve belirgin olmalı, şekilde kullanılan yazı karakteri tipi ve boyutu normal metinde kullanılan ile uyumlu olmalıdır. Şekil üzerindeki her şey rahatça okunabilmelidir. Şekillere metin içerisinde atıfta bulunularak genel değişim bilgilerinin irdelenmesi yapılmalıdır. Şekiller metin içerisinde ilk sözü edildikleri yerlerden sonra olmak üzere mümkün olduğu kadar yakına konmalıdır. Bütün şekillere birbirini izleyen veya buldukları bölüm numaralarına göre numaralar verilir. Şekil içindeki karakterler 10 puntodan küçük olamaz. Şekillerin yerleştirilmesinde sayfa kenarlarında bırakılması gerekli boşluklara kesinlikle taşılmamalıdır. Bu durumda ya şekiller küçültülmeli veya Ek de sunulmalıdır. Tez içinde katlanmış şekil bulunamaz. Bu tür şekiller de Ek de verilebilir. Şekiller; Şekil Şekil 1, Şekil 2,, veya buldukları bölüm numaralarına göre Şekil 1.1., Şekil 1.2., şeklinde, eklerdeki şekiller ise, Şekil E1.1., Şekil E1.2., şeklinde numaralanır. Her şeklin numarası ve adı şeklin altına zorunlu olmadığı sürece şeklin sol kenarı ile hizalanacak şekilde yazılmalı, şekil başlığını oluşturan kelimelerin (ilk kelime hariç) ilk harfleri küçük olmalıdır. Bir satırdan uzun olan yazılar için satır aralığı 1 olmak üzere, ikinci ve diğer satırlar birinci satır başı ile (Şekil ve numarası hariç) aynı hizada (kolonda) başlamalı, blok yazım yapılmalıdır Şekil alt kenarı ile Şekil başlığı arasında 1 satır, şekil başlığı ile metin arasında 1.5 satır aralıklı 2 satır boşluk bulunmalıdır. Bir sayfaya sığmayan şekillere bir sonraki sayfadan itibaren "Şekil'in devamı" başlığı yazılarak devam edilir.

1.6. Fotoğraflar

Bitirme kitapçığında kullanılacak fotoğrafların çözünürlüğü yüksek olmalı, fotoğrafın içeriği gözü yormadan net bir şekilde görünebilmelidir. Bulanık, sisli, dağınık, görüntüsü ve yazıları birbirine karışmış fotoğraflar kesinlikle kullanılmamalıdır. Kullanılan fotoğraflar yapılan çalışmaya ait olmalı başkalarına ait fotoğraflar yazılı izin alınmadan kullanılmamalıdır. Fotoğraflar şekillerde olduğu gibi numaralandırılmalıdır. Yani fotoğraflar da şekilmiş gibi Şekil 1.1., Şekil 1.2., şeklinde şekil numaralarına devam edilerek numaralandırılmalıdır. Kullanılan her fotoğrafa metin içerisinde atıfta bulunularak ne olduğu açıkça anlatılmalıdır.

1.7. Çizelgeler

Metin içerisinde çizelgeler ilk sözü edildikleri yerden sonra olmak üzere mümkün olduğu kadar yakın olmalıdır. Metin içerisinde Çizelge 1, Çizelge 2, veya buldukları bölüm numaralarına göre Çizelge 1.1, Çizelge 1.2, şeklinde numaralanmalıdır. Ekteki çizelgeler ise Çizelge E1.1, Çizelge E1.2, şeklinde numaralandırılabilir. Örnek olarak verilen Çizelgede görüldüğü gibi, çizelgenin numarası ve adı çizelgenin sol kenarı ile hizalanacak şekilde çizelgenin üstüne yazılır. Çizelge adı ile bir önceki metin yazısı arasında 1.5 satır aralıklı 2 satır boşluk, çizelge üst kenarı ile çizelge adı arasında 1 satır aralık bırakılmalıdır. Bir satırdan uzun çizelge isimleri 1 aralıkla yazılmalı, diğer satırlar birinci satır başı ile (çizelge ve numarası hariç) aynı hizada başlamalıdır. Çizelge numarası Arap rakamlarıyla ve çizelge kelimesinin yalnız baş harfi büyük olacak biçimde yazılır. Bir boşluk bırakılıp rakam yazılıp nokta konduktan sonra bir karakter boşluk bırakılarak çizelge adı yazılır. Çizelge adını oluşturan bütün kelimelerin (ilk kelime hariç) ilk harfi küçük olarak yazılmalıdır. Çizelge içeriğinde yer alan, rakamlar, kelimeler, semboller, kısaltmalar vb. açık, görülebilir ve anlaşılabilir şekilde düzenlenip gösterilmelidir. Çizelge içindeki karakterler 10 punto'dan küçük olamaz. Uluslararası kısaltmalar dışındaki diğer bütün kısaltmalar tanımlanmalıdır. Çizelgelerde Türkçe dışında dil kullanılmamalıdır.. Çizelge ile ilgili, sembol veya kısaltmaların açıklaması yazar tarafından uygun görülürse, çizelgenin alt çizgisinin altına sol kenarından başlamak üzere tek satır aralıklı olarak yazılabilir. Çizelgenin alt kenarı ile devam edilen metin arasında 1.5 satır aralıklı 2 satır boşluk bırakılır. Başka kaynaklardan alınan çizelgelerde alınan kaynağa Çizelge 1 deki gibi mutlaka atıfta bulunulmalı ve Kaynaklar listesinde kaynağın detayları verilmelidir. Başka kaynaklardan alınan çizelgeler bu kılavuzda açıklanan formata uygun olarak düzenlenmeli ve yeniden oluşturulmalıdır. Kesinlikle görüntü (image) olarak kopyala-yapıştır yapılmamalıdır. Bir sayfaya sığmayan çizelgelere bir sonraki sayfadan itibaren "Çizelgenin devamı" başlığı yazılarak devam edilir. Çizelgenin yerleştirilmesinde sayfa kenarlarında bırakılması gerekli boşluklara kesinlikle taşımamalıdır. Tez içinde büyüklüğü nedeniyle katlanmış çizelge sayfası konulmamalıdır. Bu tür büyük sayfalar standart katlama usullerine uygun olarak katlanıp Ek olarak verilmelidir.

1.8. Formüller

Metin içerisindeki bütün formüller veya denklemler baştan itibaren (1), (2), (3)...., veya buldukları bölüm numaralarına göre (1.1), (1.2), (1.3)...., şeklinde Ekteki denklemler ise (E.1), (E.2), (E.3), şeklinde numaralanır. Formüle paragraftan başlanır. Formül numarası sağ

kenara yerleştirilir. Formülle, formül numarası arasına yatay olarak sıralama işaretleri (....., --, --) koymaya gerek yoktur. Örneğin 2. Bölümün 1 numaralı denklemi Denklem (2.1) deki gibi verilir. Denklemlere metin içerisinde atıfta bulunularak gerekli açıklaması verilmelidir.

$$y(t) = Ae^{-t} \sin(wt) \quad (2.1)$$

Denklemlere numara verirken Denklem (2.1) deki gibi Bölüm numarası da verilirse bir bölümde yapılacak düzenlemeler diğer bölüm denklemlerinin numaralarını değiştirmez. Sadece ilgili bölüm içerisinde düzenleme yeterli olacaktır.

1.9. Semboller ve Kısaltmalar

Tezde kullanılan sembol ve kısaltmalar Özetten sonra bir liste halinde ayrı bir sayfada verilir. Sayfanın üst-orta kısmına büyük harflerle SEMBOLLER VE KISALTMALAR yazılmalıdır. Semboller, sayfanın sol kenarından başlamak üzere alt alta yerleştirilmeli ve satır başından itibaren 10 karakter içeride olmak üzere karşısına açıklaması verilmelidir. Tezde çok kullanılan birden fazla sözcükten oluşan terimler için baş harfleri kullanılarak kısaltma yapılabilir. Bu durumda, yapılan kısaltma ilk geçtiği yerde (parantez) içinde yalnız bir kez açıklanmalıdır.

1.10. Kaynaklar

Tezde başka kaynaklardan yapılan ve %20 oranını aşmayan bütün alıntılara kullanım sırasına göre köşeli parantez [...] içinde numara verilerek atıfta bulunulması zorunludur. Hiçbir kaynaktan paragraf halinde komple alıntı yapılmamalıdır. Tezde o çalışmayı yapanların kendi ifadeleri ile yaptıkları anlatımlar yer almalı, fazla bilgi gerektiren durumlarda başvurulması gereken ve daha önce yayınlanan orijinal yayına atıfta bulunulmalıdır. Nasıl olsa kaynak gösterdim, her şeyi alıp kendi tezime eklerim düşüncesi kesinlikle oluşmamalıdır. IEEE [1] ve TÜBİTAK [2] yayınlarında olduğu gibi her yayıncının kendisine özgü yazım kuralları vardır. Metin içerisinde bir kaynağa atıfta bulunurken basitçe [3] de verildiği gibi bir yapı kullanılmalıdır. “Ref. [3]” ya da “Kaynak [3]” şeklinde bir yapı kullanılmamalıdır. Ancak cümle başlarında “Kaynak [3] de verildiği gibi...” ifadeler kullanılabilir. Aynı anda birden fazla kaynağa atıfta bulunulacaksa her bir kaynak ayrı köşeli parantez içerisinde yazılmalıdır (Örneğin [2], [3], [4]–[6]) gibi. Kaynaklar listesinde kaynakların nasıl yazılacağı kaynak türüne göre

Kitaplar [2] deki gibi

Dergi makaleleri [3] deki gibi

Konferans ve sempozyum bildirileri [4] deki gibi

Patentler [5] deki gibi

Web siteleri [6] deki gibi

Web sayfaları [7] deki gibi

Veri kitapları ve kullanıcı klavuzları [8] deki gibi

Veri listeleri (datasheet) [9] deki gibi •

Yüksek lisans ve doktora tezleri [10] deki gibi.

Teknik raporlar [11] deki gibi

Standartlar [12] deki gibi yazılmalıdırlar.

Metin içinde verilen tüm kaynaklar, kaynaklar sayfasında yazılır. Kaynaklar listesi yazılırken yazarların ilk isimleri kısaltılıp sadece soyadları yazılır. Soyadın sadece ilk harfi büyük yazılır. Çok yazarlı yayınlarda yazarlar virgülle ayrılır. Kaynaklar sayfasının düzeni, aşağıda gösterildiği şekilde oluşturulmalıdır.

KAYNAKLAR

[1]. S. M. Metev and V. P. Veiko, Laser Assisted Microtechnology, 2nd ed., R. M. Osgood, Jr., Ed. Berlin, Germany: Springer-Verlag, 1998.

[2]. J. Breckling, Ed., The Analysis of Directional Time Series: Applications to Wind Speed and Direction, ser. Lecture Notes in Statistics. Berlin, Germany: Springer, 1989, vol. 61.

[3]. S. Zhang, C. Zhu, J. K. O. Sin, and P. K. T. Mok, "A novel ultrathin elevated channel low-temperature poly-Si TFT," IEEE Electron Device Lett., vol. 20, pp. 569–571, Nov. 1999.

[4]. M. Wegmuller, J. P. von der Weid, P. Oberson, and N. Gisin, "High resolution fiber distributed measurements with coherent OFDR," in Proc. ECOC'00, 2000, paper 11.3.4, p. 109.

[5]. R. E. Sorace, V. S. Reinhardt, and S. A. Vaughn, "High-speed digital-to-RF converter," U.S. Patent 5 668 842, Sept. 16, 1997.

[6]. (2002) The IEEE website. [Online]. Available: <http://www.ieee.org/>

[7]. M. Shell. (2002) IEEEtran homepage on CTAN. [Online]. Available: <http://www.ctan.org/tex-archive/macros/latex/contrib/supported/IEEEtran/>

[8]. FLEXChip Signal Processor (MC68175/D), Motorola, 1996.

[9]. "PDCA12-70 data sheet," Opto Speed SA, Mezzovico, Switzerland.

[10]. A. Karnik, "Performance of TCP congestion control with rate feedback: TCP/ABR and rate adaptive TCP/IP," M. Eng. thesis, Indian Institute of Science, Bangalore, India, Jan. 1999.

[11]. J. Padhye, V. Firoiu, and D. Towsley, "A stochastic model of TCP Reno congestion avoidance and control," Univ. of Massachusetts, Amherst, MA, CMPSCI Tech. Rep. 99- 02, 1999.

[12]. Wireless LAN Medium Access Control (MAC) and Physical Layer (PHY) Specification, IEEE Std. 802.11, 1997.

Kaynaklar arasında 6 nk boşluk bulunmalıdır. Kaynaklar metin içinde geçtikleri sıraya göre [1] den başlanarak köşeli parantez içinde numaralandırılır. Daha önce numara verilen kaynağa tekrar atıfta bulunmak istenirse önceki numarası kullanılır. Kaynaklar metin içerisinde aşağıdaki şekillerde numaralandırılır.

1.11. Ekler

Metin içinde yer almaları durumunda çalışmanın görünümünü ve bütünlüğü bozan veya dikkati dağıtan malzeme ve bilgiler EKLER bölümünde verilmelidir. Bunlar; geniş ve ayrıntılı çizelgeler, anket formları, belgeler, geniş haritalar ve benzerleridir. Bu bölümde yer alacak her bir belge ya da açıklama için bir başlık seçilmeli ve bunlar sunuş sırasına göre EK 1., EK 2., gibi her biri ayrı bir sayfadan başlayacak şekilde numaralandırılarak sunulmalıdır.